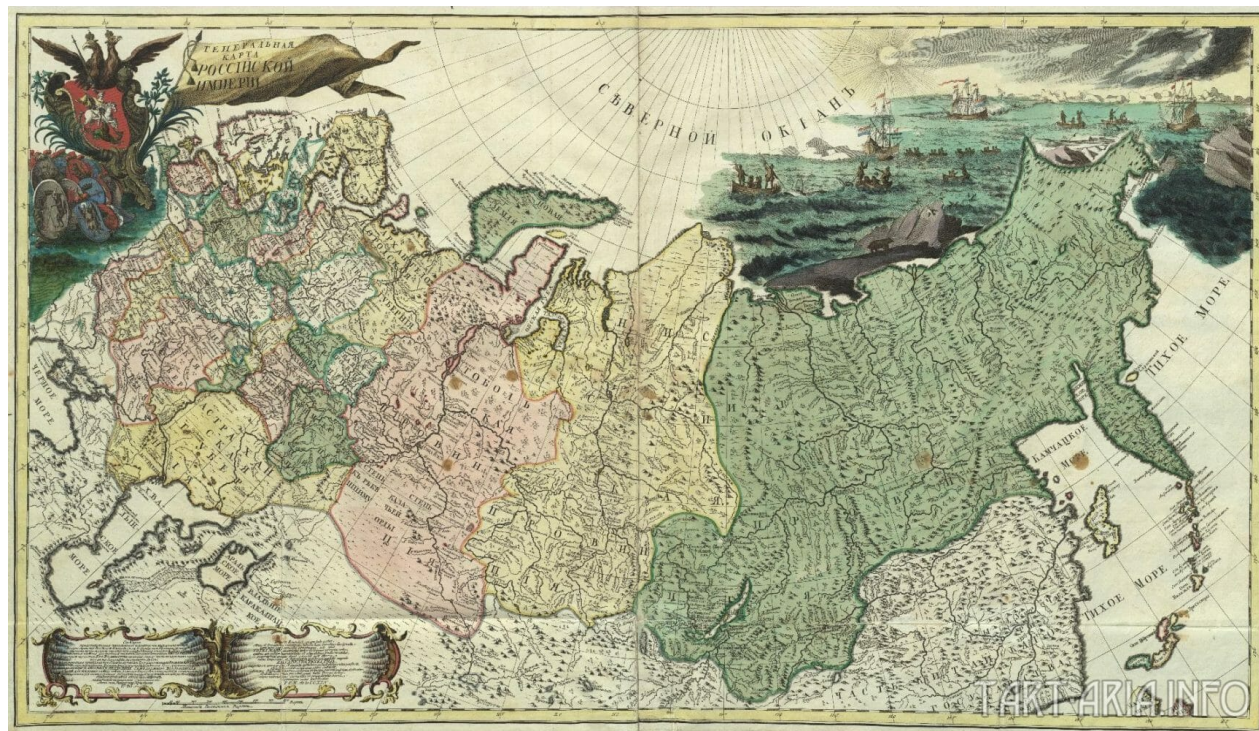

Autor [kadykchanskiy](#) – 20 března, 2018

Velká Tartárie – (lat. Magna Tartaria, fr. Grande Tartarie, angl. Great Tartary, něm. Große Tartarei, hebr. תַּרְטָרִיָּה , arab. تَارْتَارِيَا). Svědectví o oficiálním názvu se nedochovalo. Transkontinentální protostát, který ze západu k východu zahrnoval celou Asii od řeky Don po Beringův průliv a od Severního ledového oceánu až po Indický oceán ze severu na jih a mající protektoráty mezi řekami Rýn a Oka, v Malé Asii, Persii a Babylonu a také v Africe a Severní Americe.

Prvním hlavním městem byl Tartar na řece Tartar (nyní území Jakutska v dolní části řeky Kolyma). Později v různých dobách bylo hlavním městem Velké Tartárie Kambalu (Chanbalyk) stojící v místě dnešní obce Arka v Chabarovském kraji. Později Kara-Kurum, kde se dnes nachází lokalita v oblasti Krasnojarského kraje známá jako Černé kameny. Poté byly hlavním městem Grustina (Tomsk), Tobolsk, Astrachaň, Moskva a Samarkand.

Název země pochází z etnonyma jednoho z v minulosti nejpočetnějších tartarských kmenů, který považoval za **svého zakladatele chána jménem Tartar**, jenž byl bratrem chána Mogulla a blízkým příbuzným knížat Rusa, Slovena, Čecha a Lecha.

Vytvoření státu

Oficiální jazy

Hlavní město

Velká města

Forma vlády

druhá polovina V. – první polovina IV. století př. n. l.

arabský, mogulský, ruský, turkský, jugurský

Kara-Kurum

Arsana, Attil, Vladimir, Herat, Grustina, Kazaň, Kamabalu, Kara-Kurum, Kinsaj, Kostroma, Moskva, Novgorod, Perm, Samara, Samarkand, Samarov, Tartar, Tver, Tenduk, Chorassan, Carica, Jaroslavl
smíšená, monarchisticko-republikánská

Forma státního uspořádání	konfederace
Hlava státu	Velký Chán
Hlavy subjektů	chánové, carové, gosudaři, knížata, vojvodové
Nejznámější vládcí	Ogus-chán, Ivan Veliký (Presviter Ioann) a jeho bratr Ken (Ung-Garich-Goroch-Žor-Gor), Čingis-chán, Mangu-chán, Tamerlán, Smaragd (Ivan Hrozný)
Náboženství (nestátní)	nestoriánství, islám, ariánství (zoroastrismus)
Valuta	hřivny, ruble, dirchemy, rialy
Rozloha	největší na světě
Předchůdc	Říše Roš
Právní nástupce	oficiálně Ruská říše, fakticky Svatá říše římská
Obyvatelstvo	původně 755 milionů obyvatel, v roce 1865 8 milionů obyvatel
Názvy nejpočetnějších národů	Alani, Antové, Bodriči, Varjagové, Venedi, Vjatiči, Drangové, Drevljaně, Dregoviči, Karlikové, Kajsakové, Kalmaci, Karaimové, Kergizové, Kipčaci, Kriviči, Měščerjakové, Mogullové, Ostjaci, Polovci, Poljani, Poměrancové, Prusové, Rusové, Sarmati, Skyfové, Slověni, Tartaři, Tungusové, Turkomani, Čeremisové, Čerkasové, Jugurové, Jukagirové a další
Zánik	Obsazení britskými jednotkami etiopské pevnosti Magdala 13. dubna (25) 1868, s následnou sebevraždou potomka Presvitera Ionna – krále Etiopie Fjodora II. a obsazení Samarkandu po útoku 26. května (14) 1868 vojskem Ruské říše pod velením generála K. P. Kaufmana.

Historie

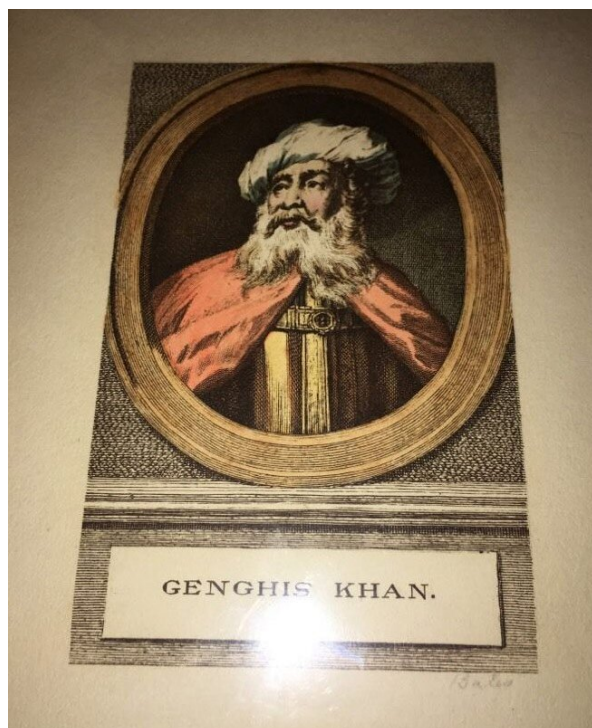
Starověký svět a středověk

Velká Tartárie byla v předhistorické periodě místem usazení předků všech národů bílé rasy - Árijů nebo Hyperborejců. V neolitickém období existovalo na území Tartárie několik na památky bohatých starověkých kultur. Tehdejší Tartárie byla kulturně propojena se sousední Horní Indií, na jejímž území bylo objeveno velké množství megalitů. **Během pozdní doby bronzové a časně doby železné teritorium Tartárie osídlily kmeny Tartarů, Mogullů, Skyfů, Sarmatů, Rusů, Slověnů, Peršanů a Turků.**

Na konci čtvrtého století v důsledku dobytí vojska **Alexandra Makedonského** ztratila Velká Tartárie kontrolu nad Anatolií, Babylonem a Persií.

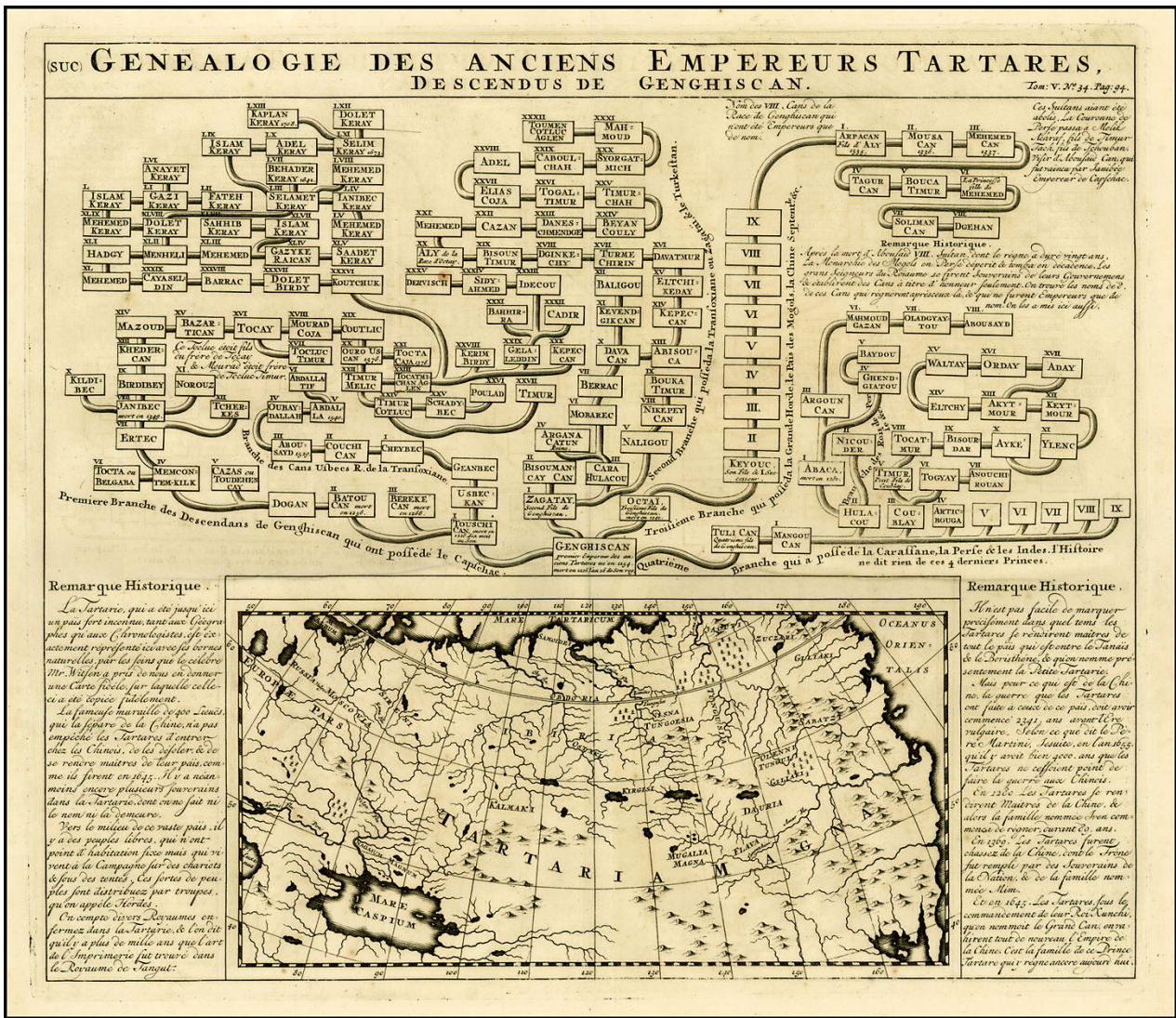
Na konci 12. století se zamiloval **mladý válečník z kmene Mogullů jménem Temudžin** do dcery Ivana Velikého **Borty Ku-Čen**. Otec dívky však nesouhlasil s jejich sňatkem, což posloužilo jako začátek války mezi Kara-Kurumem a spojenými vojsky pod vedením Tamudžina. Základ jeho armády tvořili krajané – Mogullové a jim příbuzné kmeny Tartarů. Tyto národy obývaly nejvzdálenější severovýchod země, provincie Mongul, Melar a Tenduk, považované za rodové vlastnictví mýtického Goga a Magoga (nyní území Jakutska, Kolymy a Čukotky).

V té válce byla armáda Presvitera Ioanna zcela poražena a sám Ioann padl v bitvě rukou Temudžina. Tak dříve **málo známý vojevůdce usedl na trůn Velkého Chána a vstoupil do dějin pod jménem Čingis-chán**. A Borta Ku Čen byla až do smrti jeho milovanou manželkou a matkou jeho dětí.

Čingischán a jeho nejmilejší žena Borta Ku-Čen

Pro obnovení pořádku a nastolení míru bylo provedeno **ruské tažení Bátú-chána, které historici nazývají začátkem "mongolsko-tatarského jha"**. V důsledku této kampaně byla obnovena vláda v **Moskevské Tartárii**, Bulgarii (Povolží), Tavrii) a v Kyjevě. Jejich obyvatelstvo bylo tartarizováno a k XV. století mluvilo jazykem arabským a ruským, který se pak stal základem moderního ruského, ukrajinského a běloruského jazyka.

Henri Chatelain: Genealogie Des Anciens Empereurs Tartares, Descendus De Genghiscan, 1719

V tomtéž období byly podniknuty kroky ke znemožnění opakování moskevského scénáře událostí ve střední Evropě. Za tímto účelem se Šeibani-chán postavil do čela pochodu proti Borussii, jehož výsledkem byl nekrvavý přesun většiny ruských knížat i se svými posádkami do Pruska, Pomoranska a Saska. Země Borussia byla přejmenována na Švábii podle svého nového vládce Šeibani. A Murzové, kteří s ním přišli, položili základy pro budoucí německou šlechtu – barony.

Na počátku 15. století **Tamurbek-chán (Tamerlan)** vrátil do svého vlastnictví území, která kdysi zabral Alexandr Makedonský. Současně se však sám pokusil odtrhnout od Velké Tartárie tím, že **vytvořil vlastní Nezávislou Tartárii s hlavním městem v Samarkandu**. Přestal platit daně a prohlásil se vládcem Turanu (Turanem se v tomto období nazývaly všechny země východně od Uralu k Beringovu průlivu). Byl předvolán do **Kara-Kurumu**, aby to vysvětlil **Velkému Chánovi**, ale rozhodl se tam jít s vojskem, aby si provincii Katai a celý Turan podmanil. Během této kampaně však zemřel.

Novověk

V XVI. století zničila katastrofa globálního dosahu obrovskými bahenními proudy veškeré území východně od Uralu. Toho využil Smaragd (Ivan Hrozný) a započal anexi území, která zůstala bez vlády. Objevení se nových vládců-samozvanců však vyvolalo obrovské protesty mezi potomky Čingis-chána. První povstání v roce 1670 vedl Alexej Georgijevič Čerkasský, jehož hlavním vojevůdcem byl generál jménem Stepan Razin.

Války Stěpana Razina

Rodokmen knížat Čerkasských byl odvozován od egyptských faraonů, proto se **Velký kníže Alexej Georgijevič** považoval za jediného oprávněného dědice trůnu Velké Tartárie. Avšak válka o moskevský trůn byla ztracena z řady objektivních důvodů, z nichž nejdůležitějším bylo **zničení obrovského množství materiálních i lidských zdrojů kataklyzmatem, kdy se téměř celé území Turanu změnilo v pustinu a Velká Tartárie se zmenšila do velikosti zemí Turkestánu.**

Hlavním výsledkem **porážky Tartárie** v této válce byl vznik a upevnění předmostí Svaté říše římské podél Baltského moře, což dovolilo **Petrovi I.** ve spojení se saským kurfiřtem, vládcem Rzeczpospolita, Augustem II. a králem Dánska a Norska Christianem V. začít války proti švédskému králi Karlu XII., který zůstal věrný Tartárii. A tak **poslední zbytek Tartárie v Evropě - země Gótů, Vandalů, Sveiů** (starověký kmen žijící na území Švédska) **a Murmanů byl poražen a v roce 1721 se stal součástí Svaté říše římské.** Od té chvíle byla Evropa již zcela mimo **vliv Tartárie a hranice mezi Evropou a Asií byla přesunuta z řeky Don až na Ural.**

Válka Jemeljana Izmoguljova

Rod Izmajlových odvozuje svůj počátek od Tamurbeka-chána, to je od Tamerlána. A potomek tohoto rodu - **Jemeljan Ivanovič Izmogullov (Izmajlov) - vstoupil do dějin jako Jemelka Pugačov.** V roce 1773 vedl druhou osvobozenickou válku proti moskevským bojarům, kteří si nezákonně usurpovali moc. Avšak stejně jako první válka byla i tato ztracena.

Hlavním důvodem porážky Velké Tartárie v této válce byla rozsáhlá pomoc Evropy, která operovala z předmostí vytvořeného potomky klanu Oldenburgů na březích řeky Něvy. A toto vítězství, i když nezbavilo imperátory z Petrohradu formální závislosti na Moskvě, přesto umožnilo další rozšíření Svaté říše římské hluboko do Asie a na jih.

Vlastenecká válka 1812

K získání plné kontroly nad Moskevskou Tartárií byla v roce 1812 zahájena další vlastenecká (občanská) válka. Sjedené **ozbrojené síly Evropy pod vedením M. I. Kutuzova a Napoleona Bonaparte uskutečnily blitzkrieg ke břehům Volhy.** Ačkoli úkol nebyl zcela splněn, Moskva bělokamenná, převážně muslimská, přestala existovat. Vláda od této chvíle se dostala plně do rukou rodu Oldenburgů, poslední **hlavní město Velké Tartárie bylo radikálně přestavěno podle evropské manýry** a všechny mešity se proměnily na kostely a katedrály řecko-východní ruské církve, která se od roku 1943 nazývá ruská pravoslavná.

Po podřízení se Moskevské Tartárie Petrohradu ještě nadále existovaly poslední enklávy, části bývalé Velké Tartárie v Turkestánu a Etiopii. V roce 1868 však byl i Turkestán nakonec podmaněn armádou generála K. P. Kaufmanna a Etiopii si zabrali Angličané.

Přehled územních ztrát Velké Tartárie do začátku XX. století

1774 - Převedení Bejrútu do Osmanské říše a Malajsie k Holandsku a Anglii;

1783 - Převedení souostroví Kyklady v Egejském moři k Osmanské říši;

1836 - Převedení Havaje Spojeným státům;

1841 - Převedení Kalifornie k USA a Chile formálně ke Španělsku, ale ve skutečnosti Francii, protože chilská kolonie byla majetkem Bourbonů tehdy vládnoucích i Španělsku;

1855 - Převedení Japonsku čtyř ostrovů Kurilského hřbetu a severní části Hokkaida;

1867 - Převedení aleutského souostroví, území v oblasti Hudsonova zálivu, Aljašky, Washingtonu a Colorada pod jurisdikcí USA.

„Krymská válka“

Ve skutečnosti to bylo pokračování dělení dědictví Velké Tartárie mezi potomky **klanu Oldenburgů-Gotthorpe-Holsteinů** a jejich nejbližší příbuzné z britské větve **Saxen-Coburg-Gotha**, nyní známé jako rodina Windsorů.

Po té, co společným úsilím postupně rozdrtili Tartárii, však došlo k vnitřním rozporům mezi klany Svaté říše římské: Holstein-Gottorp a Sachsen-Coburg-Gotha. Britský klan usiloval o velké ústupky ze strany sankt-petersburgského klanu, což vyústilo do další vnitřní války v Římské říši. **Ruské impérium, které se stalo právním nástupcem Velké Tartárie**, se změnilo v objekt útoků méně bohaté, avšak daleko ambicioznější Britské říše. Ruská říše se tak paradoxně ocitla v roli Velké Tartárie a na vlastní kůži pocítila úder Anglosasů, kteří se postavili do čela koalice bojující proti Rusku na všech směrech: Kavkaz, Krym, Baltské moře, Bílé moře a Tichý oceán. Anglosasové byli v této válce poraženi, což jim ovšem nebrání se až do dnešních dnů naopak pokládat za vítěze.

Reliéf Velké Tartárie

Více než 70 % území Tartárie zabíraly roviny a nížiny. Západní část země ležely na hranicích Severoněmecké nížiny, pro níž jsou charakteristické střídající se roviny, nížiny a vysočiny (Valdaj, centrální Rusko atd.). Pás Uralu, který se táhne severojižním směrem, rozděluje Východoevropskou rovinu a Západosibiřskou nížinu. Na východ od ní je Centrální sibiřská náhorní plošina s izolovanými horskými masívy, která plynule přechází do Centrální jakutské nížiny.

Ve starověku byly dnešní severní úvaly daleko vyšší a nesly název Rípejské hory. Pohoří, které se táhlo od Bílého moře k deltě Dunaje, nyní neexistuje. Uralské hory byly mnohem nižší. Altaj a Sajany byly nazývány Kavkazem. Kamčatský poloostrov až do XVI. století neexistoval.

Vnitřní vodstvo

Více než 20 % území Tartárie zaujímaly vodní plochy. Mezi největší patřila moře Černé (Ruské), Azovské, Chvalinské (na území dnešního Polesí), Mazanderund (nyní Kaspické a Aralské), Bílé (Baškirsko), Katajské (v centru Sibiře) a Lenské (na území Chabarovského kraje). Jezero Bajkal neexistovalo.

Podnebí

Podnebí Tartárie severně od 50. rovnoběžky bylo stabilní, mírně kontinentální. Permafrost neexistoval a zimy na severu byly sice zasněžené, ale nikdy tu nevládly silné mrazy, takže Severní ledový oceán zůstal po většinu roku splavným.

Flora a fauna

V arktickém a subarktickém pásu převládaly listnaté lesy a lesostepi. Na jihu od Ladogy až po Dvinu (Daugava) převládaly stepi a polopouště. Západně od Valdajské vrchoviny byly lesy jehličnaté a smíšené. Na území Turkestánu se střídaly listnaté lesy s lesostepmi a stepními zónami.

Mnoho druhů ptáků, ryb, zvířat a plazů přežilo až dodnes. A některé z vymizelých se podařilo vrátit, jako například tura, sněžného levharta a tygra. Ale mnoho druhů zmizelo nenávratně. Některé z nich neměly ani vlastní jména, protože například všichni plazi byli nazýváni jednoduše „hadi“. Hadem byla užovka i krokodýl. Je známo, že **mamuty v Tartárii nazývali slony a byly až do druhé poloviny XVI. století běžně rozšířeny**. Stejně jako tito „sloni“ **zmizel i metagalinar, kterého oficiální věda považuje za mýtického jednorožce**.

Ještě dříve vymřeli pterosaurové; jeden z druhů se dokonce ocitl na vlajce Velké Tartárie a jiného najdeme v sochařském vyobrazení ve výzdobě trůnu Velkých Chánů.

Trůn Velkých Chanů v Kara-Kurum, fragment středověké rytiny

Literatura

- Abulgazi Bajaadur-chán: Rodokmen historie Tartarů, 1663
- Alexander von Humboldt: Střední Asie, 1843
- G. I. Spassky: Nejnovější cesty po Sibiři a zemích sousedících, 1825
- Guillaume de Rubruk: Putování do východních zemí, 1255
- Daniel Defoe: Další dobrodružství Robinsona Crusoea, 1719
- Marco Polo: Kniha o rozmanitosti světa, 1291
- Nikolaas Witsen: Severní a východní Tartárie, 1692
- Rui Gonzalez de Clavijo: Deník cesty do Samarkandu ke dvoru Timura, 1406
- S. U. Remezov: Chorografická kreslená kniha Sibiře, 1701
- William Guthrie: Nejnovější obecná geografie, 1809
- Philip Heinrich Dilthey: První základy Univerzální historie se stručnou chronologií ve prospěch vzdělání ruské šlechty, 1762

~~~

Zdroj: www.tart-aria.info/cs/tart-rie-encyklopedicky

Sdílet